

Föredragning (på finska) Sfm 21.05.2012 § 84

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	254	15.05.2012	1	
Kaupunginvaltuusto	84	21.05.2012	10	

365-2010 (001)

Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion välisen MAL (maankäytön, asumisen ja liikenteen) -aiesopimuksen 2012 - 2015 hyväksyminen (Kj)

Tiivistelmä:

Turun kaupunkiseudulle kuntien ja valtion välille on valmisteltu maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimus vuosille 2012 - 2015. Aiesopimuksen tavoitteena on vahvistaa osapuolten, erityisesti kuntien keskinäistä, sitoutumista kaupunkiseudun rakennemallin 2035 keskeisten tavoitteiden toteutumiseksi.

Kh § 254

Ympäristö- ja kaavoitusvirasto, yleiskaava-arkkitehti Christina Hovi 3.5.2012:

Aiesopimusmenettelyn tarkoituksena on tukea suurten kaupunkiseutujen maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamista. Turun kaupunkiseudun MAL-aiesopimus on jatkoa Helsingin ja Tampereen seudun jo allekirjoitetuille sopimuksille. Myös Oulun seudulla aiesopimus on valmisteilla.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus on sekä Turun kaupunkiseudun kuntien välinen että kuntien ja valtion välinen, osapuolten yhteistä tahtotilaa ja tulevaisuuden kehityssuuntia kuvaava aikomus. Aiesopimuksen on tarkoitus muodostua työkaluksi, joka kuntakohtaisten intressien sijaan tukee kaupunkiseudun kokonaisuutta ja siihen liittyvien kansallisten tavoitteiden toteuttamista. Aiesopimuksella tuetaan kaupunkiseudun ja samalla sen eri kuntien elinvoimaisuutta, kilpailukykyä, yhdyskuntarakenteen eheyttä sekä kestävää kehitystä edistäviä suunnitteluratkaisuja ja kuntien välistä yhteistyötä.

Keskeisenä aiesopimuksen tavoitteena on vahvistaa osapuolten, erityisesti kuntien keskinäistä, sitoutumista kaupunkiseudun rakennemallin 2035 keskeisten tavoitteiden toteutumiseksi. Aiesopimuksen osapuolet edistävät erityisesti sellaisia koko kaupunkiseutua, useita kuntia tai hallinnonaloja keskeisesti koskevia hankkeita, joilla on ratkaiseva merkitys koko seudun elinvoimaisuudelle, vetovoimaisuudelle, yhdyskuntarakenteen eheyttämiselle ja kestäväälle kasvulle. Tavoitteena on vahvistaa Turun kaupunkiseudun kilpailukykyä osana Tukholma-Turku-Salo-Helsinki-Pietari kehityskäytävää ja Etelä-Suomen laajempaa työssäkäyntialuetta.

Valtio-osapuoli tukee seudun yhteisiä tavoitteita erilaisin ohjaavin ja taloudellisin tukitoimenpitein sekä investoinnein erikseen sovittujen valtakunnallisten periaatteiden ja ohjelmien mukaisesti. Valtion näkökulmasta tavoitteena on mm. ohjata ja koordinoita maankäytön, asumisen ja liikenteen hankkeiden ajoitusta, rahoitusta ja vastuunjakoa tukemaan mm. kansallisia ilmastotavoitteita.

Aiesopimus sisältää yhteensä 27 toimenpidettä, jotka jakautuvat neljään toimenpidekokonaisuuteen:

- Maankäyttö

Föredragning (på finska) Sfm 21.05.2012 § 84

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	254	15.05.2012	1	
Kaupunginvaltuusto	84	21.05.2012	10	

Maankäytön toimenpiteillä tavoitellaan yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja ympäristön laatua. Toimenpiteitä on yhteensä 6 kappaletta ja ne jakautuvat kolmeen aihepiiriin: (M1) kaupunkiseudun yhteisen maankäyttöstrategian toteuttaminen, (M2) keskustojen ja taajamien kehittäminen ja (M3) yhteiset rakennetun ympäristön laatukriteerit.

- Vetovoimainen asuminen

Asumisen toimenpiteitä on kolme. Niillä tavoitellaan nykyistä kilpailukykyisempää kaupunkiseutua, asuntotarjonnan monipuolistamista ja yhteisvastuullista asuntopolitiikkaa.

- Kestävä liikennejärjestelmä

Liikenteen toimenpiteillä tavoitellaan joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuuksien lisäämistä sekä turvallisen, tehokkaan ja taloudellisen kokonaisjärjestelmän tuottamista tukemalla samanaikaisesti maankäytön eheyttämistä.

Liikenteen toimenpiteitä on yhteensä 11 kappaletta ja ne jakautuvat neljään aihepiiriin: (L1) liikennejärjestelmätyö, (L2) joukkoliikenteen edistäminen, (L3) kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja (L4) liikenneturvallisuus, liikenteen hallinta ja liikkumisen ohjaus.

- Kestävä kasvu ja kaupunkiseudun kilpailukyky

Kaupunkiseudun kestävästä kasvusta ja kilpailukykyä tuetaan parantamalla sekä elinkeinoelämän tärkeiden kuljetusreittien toimivuutta että hyviä henkilöliikenneyhteyksiä kaupunkiseudun sisällä, muualle maahan ja ulkomaille.

Kasvu- ja kilpailukykytoimenpiteitä on yhteensä 7 kappaletta ja ne jakautuvat kolmeen aihepiiriin: (K1) E-18 kasvukäytävän kehittäminen, (K2) kaupunkiseudun merkittävimmät tieverkon kehittämishankkeet ja (K3) lento- ja laivaliikenteen kehittäminen.

Aiesopimus tulee voimaan sopimusosapuolten allekirjoitettua sen. Sopimus on voimassa vuoden 2015 loppuun asti. Tavoitteena on aiesopimusmenettelyn jatkaminen uudelle sopimuskaudelle.

Kunnat ottavat huomioon talousarvioissaan sekä yhdyskuntarakenteen suunnittelussa ja päätöksenteossa aiesopimuksessa esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisen.

Aiesopimuksen toteuttamisen koordinoivastuu on seudullisella MAL -työryhmällä, jossa on seudun kaikkien kuntien ja Varsinais-Suomen liiton edustus sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen edustus. Liikennetoimenpiteisiin liittyen valmistelevana ryhmänä toimii seudun liikennejärjestelmäryhmä.

Aiesopimuksen toteutumista seuraa erikseen asetettava valtion ja kuntien välinen aiesopimuksen seurantar ryhmä. Seudullinen MAL -työryhmä kokoaa ja valmistelee seuranta-aineistoa seurantar ryhmälle. Aiesopimusta seurataan

Föredragning (på finska) Sfm 21.05.2012 § 84

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	254	15.05.2012	1	
Kaupunginvaltuusto	84	21.05.2012	10	

---

kahdessa jaksossa. Ensimmäisellä seurantajaksolla arvioidaan, toteuttaako asunto- ja maankäyttöohjelma aiesopimuksen tavoitteita.

Turun kaupunkiseudulla aiesopimuksen valmistelu käynnistyi helmikuussa 2011. Lokakuussa 2011 järjestettiin työpaja, johon osallistui noin 90 sopimuksen valmistelu- ja sopijaosapuolen edustajaa. Aiesopimusta on valmisteltu samanaikaisesti liikennepoliittisen selonteon kanssa. Valtion kanssa neuvotteluja on käyty kuusi kertaa. Aiesopimusneuvottelujen edistymisestä on raportoitu seudullista PARAS-ohjausryhmää ja MAL-työryhmää.

Viimeisin neuvottelu valtion kanssa pidettiin 11.4.2012 Helsingissä. Neuvottelun tuloksena syntynyt sopimusluonnos on ollut liikenne- ja viestintäministeriössä ja ympäristöministeriön ministereiden käsiteltävänä. Ministeriökäsittelyssä aiesopimukseen ei tullut muutoksia.

Jatkon osalta valtio-osapuolen lähtökohtana on, että aiesopimus voidaan allekirjoittaa ennen kesälomakauden alkua. Aiesopimuksen allekirjoitustilaisuus pyritään järjestämään Turussa kesäkuun loppuun mennessä.

Turun kaupunkiseudun PARAS-hankkeen ohjausryhmä on pyytänyt kunnilta MAL-aiesopimuksen hyväksymistä 11.6.2012 mennessä.

Päätös pyydetään toimittamaan Turun kaupunginhallitukselle osoitettuna osoitteeseen Christina Hovi, ympäristö- ja kaavoitusvirasto, Puolalankatu 5, 20100 Turku ja sähköisesti christina.hovi@turku.fi

Liite 1 Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus 2012 - 2015, 2.5.2012

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että liitteenä 1 oleva Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus 2012 - 2015 hyväksytään ja lähetetään edelleen kaupungin hallintokunnille otettavaksi huomioon suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kv § 84

Liite 1 Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus 2012 - 2015, 2.5.2012

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että liitteenä 1 oleva Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus 2012 - 2015 hyväksytään ja lähetetään edelleen kaupungin hallintokunnille otettavaksi huomioon suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Föredragning (på finska) Sfm 21.05.2012 § 84

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	4
Kaupunginhallitus	254	15.05.2012	1	
Kaupunginvaltuusto	84	21.05.2012	10	

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

tied Ammattikorkeakoulun hallitus
tied Joukkoliikennelautakunta
tied Joukkoliikennetoimisto
tied Kasvatus- ja opetustoimi, aikuiskoulutus
tied Kasvatus- ja opetustoimi, ammatillinen koulutus
tied Kasvatus- ja opetustoimi, varhaiskasvatus
tied Kasvatus- ja opetusvirasto
tied Keskushallinto
tpv Keskushallinto, lakiasiat
tied Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta
tied Kiinteistöliikelaitos
tied Kulttuuriasiainkeskus
tied Kulttuurilautakunta
tied Liikuntalautakunta
tied Liikuntapalvelukeskus
tied Lukio- ja ammattiopetuslautakunta
tied Nuorisoasiainkeskus
tied Nuorisolautakunta
tied Peruspalvelulautakunta
tied Rakennuslautakunta
tied Rakennusvalvontatoimisto
tied Revisiotoimisto
tied Ruotsinkielinen työväenopisto
tied Satamaliikelaitoksen johtokunta
tied Sosiaali- ja terveystoimi
tied Sosiaali- ja terveystoimi, työterveyshuollon palvelut
tied Tarkastuslautakunta 2009-2012
tied Tilaliikelaitoksen johtokunta
tied Tilaliikelaitos
tied Turun ammattikorkeakoulu
tied Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
tied Turun Satama
tied Turun suomenkielinen työväenopisto
tied Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta
tied Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos
tied Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta
tied Vesiliikelaitoksen johtokunta
tied Vesiliikelaitos
tied Ympäristö- ja kaavoituslautakunta
tied Ympäristö- ja kaavoitusvirasto
tied Ympäristönsuojelutoimisto